

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE OSTRZESZOWSKIM W 2016 ROKU

Ostrzeszów, kwiecień 2017

WSTĘP.....	3
I. ANALIZA OGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY	11
II. RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH.....	18
III. ANALIZA RYNKU EDUKACYJNEGO	23
IV. ANALIZA UMIEJĘTNOŚCI I UPRAWNIENÍ	29
V. BADANIE KWESTIONARIUSZOWE PRZEDSIĘBIORSTW	33
VI .PROGNOZA LOKALNEGO RYNKU PRACY	62
VII. PODSUMOWANIE.....	65
VIII. INFORMACJA SYGNALNA 2016 ROK	67
IX. SPIS TABEL I WYKRESÓW	69

WSTĘP

W 2015 roku została wprowadzona w oparciu o nowe zalecenia metodyczne „Nowa Metodologia zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”. Jest to kolejne cykliczne opracowanie, które stanowi kompleksową analizę zjawiska bezrobocia notowaną w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ostrzeszowie.

Sporządzenie niniejszego opracowania jest jednym z zadań samorządu powiatu, które zostało określone zapisami Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity DZ.U. Z 2015r. Nr 149 z póź. zm) i przedstawia kompleksową analizę sytuacji na lokalnym rynku pracy w powiecie ostrzeszowskim.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrzeszowskim służy do określenia działań, mających na celu zwiększenie stabilności lokalnego rynku pracy i usprawnienie jego funkcjonowania. Wiedza na temat zachodzących zmian ułatwia podejmowanie odpowiednich decyzji przez instytucje rynku pracy, pracodawców, ośrodki szkoleniowe i edukacyjne oraz bezrobotnych. Informacje o zawodach nadwyżkowych i deficytowych pozwalają pracodawcom dostosować wymagania wobec kandydatów do pracy, bezrobotnym - kwalifikacje, a wszelkim instytucjom, które związane są z nauczaniem - kierunki kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy.

Tabela 1. Identyfikacja grupy zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Grupa zawodów	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych
maksymalnie deficytowe	$B/O_t^k = 0$	$WDB_{k_t} \leq Me$ lub brak wartości	$(WPB_{k_t} \geq 1$ lub brak wartości
deficytowe	$B/O_t^k < 0,9$	$WDB_{k_t} \leq Me$ lub brak wartości	$WPB_{k_t} \geq 1$ lub brak wartości
zrównoważone	$0,9 \leq B/O_t^k \leq 1,1$	$WDB_{k_t} \leq Me$ lub brak wartości	$WPB_{k_t} \geq 1$ lub brak wartości
nadwyżkowe	$B / O_t^k > 1,1$	$WDB_{k_t} > Me$	$WPB_{k_t} < 1$
maksymalnie nadwyżkowe	$B / O_t^k = \text{brak wartości}$	$WDB_{k_t} > Me$	$WPB_{k_t} < 1$

Źródło: Nowa metodologia prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy.

Poniżej wskazano definicje stosowanych wskaźników:

Wskaźnik dostępności ofert pracy:

$$B/O^k_t = \frac{\bar{B}^k_t}{\bar{O}^k_t}$$

gdzie:

\bar{B}^k_t - średniomiesięczna liczba bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t .

\bar{O}^k_t - średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy w grupie zawodów k w okresie t .

Miernik informuje o dostępności oferty pracy dla bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów. Im wyższa wartość wskaźnika, tym dostępność jest niższa. Wartość wskaźnika można interpretować jako przeciętną liczbę bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy. Im wyższa wartość wskaźnika tym mniejsza szansa na znalezienie zatrudnienia w grupie zawodów k .

Przyjmuje wartości z przedziału $< 0, +\infty$.

$B/O^k_t = 0$ - brak bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k . Dostępność oferty jest bardzo wysoka, a grupa zawodów k jest maksymalnie deficytowa.

$B/O^k_t < 1$ - przeciętnie każdy bezrobotny z danej elementarnej grupy ma szansę znaleźć pracę.

Liczba dostępnych ofert pracy przewyższa liczbę bezrobotnych w grupie zawodów k .

$B/O^k_t = 1$ - każdy bezrobotny w danej elementarnej grupie zawodów ma szansę znaleźć pracę.

Przeciętna liczba dostępnych ofert pracy jest równa przeciętnej liczbie osób bezrobotnych w grupie zawodów k .

$B/O^k_t > 1$ dostępność oferty pracy jest relatywnie niska, gdyż liczba bezrobotnych przewyższa liczbę ofert pracy w grupie zawodów k .

Brak wartości - oferty pracy w elementarnej grupie zawodów k nie są dostępne, w rezultacie szansa na znalezienie pracy jest zerowa, a grupa zawodów k jest maksymalnie nadwyżkowa.

Na lokalnym rynku wskaźnik dostępności ofert pracy prezentują się następująco:

Tabela 2. Wskaźnik dostępności ofert pracy

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik dostępności ofert pracy
1120	Dyrektorzy generalni i zarządzający	0
1324	Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych	0
2113	Chemicy	0
2232	Położne z tytułem specjalisty	0
2271	Diagności laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0
2282	Farmaceuci specjaliści	0
2320	Nauczyciele kształcenia zawodowego	0
2352	Nauczyciele szkół specjalnych	0
2514	Programiści aplikacji	0
2519	Analitycy systemów komputerowych i programiści gdzie indziej niesklasyfikowani	0
2521	Projektanci i administratorzy baz danych	0
2523	Specjaliści do spraw sieci komputerowych	0
2634	Psycholodzy i pokrewni	0
2642	Dziennikarze	0
3118	Kreślarze	0
3122	Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym	0
3230	Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii	0
3321	Agenci ubezpieczeniowi	0
3323	Zaopatrzeniowcy	0
3324	Pośrednicy handlowi	0
3333	Pośrednicy pracy i zatrudnienia	0
3341	Kierownicy biura	0
4222	Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)	0
4415	Pracownicy działów kadr	0
5169	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	0
5243	Agenci sprzedaży bezpośredniej	0
5311	Opiekunowie dziecięcy	0
7111	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	0
7215	Takielarze i monterzy konstrukcji linowych	0
7224	Szlifierze narzędzi i polerowacze metali	0
7234	Mechanicy rowerów i pokrewni	0
7313	Jubilerzy, złotnicy i pokrewni	0
7549	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej	0

	niesklasyfikowani	
8343	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	0
9122	Czyszciciele pojazdów	0
9129	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątniem	0
9211	Robotnicy wykonujących proste prace polowe	0
9212	Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt	0
9215	Robotnicy wykonujący prace proste w leśnictwie	0
9334	Układacze towarów na półkach	0

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik dostępności ofert pracy
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	161
3112	Technicy budownictwa	154
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	151
2132	Specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni	38
2292	Fizjoterapeuci	30,50
2330	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenie zawodowego)	32,66
2342	Specjaliści do spraw wychowania małego dziecka	31
3259	Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany	49
3343	Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	30,25
5120	Kucharze	34,43
5141	Fryzjerzy	66,28
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	30,18
8182	Maszyniści kotłów parowych i pokrewni	54

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji rocznych MRPIPS

Wskaźnik długotrwałego bezrobocia:

$$\text{WDB}^k_t = \frac{\text{DB}^k_t}{\text{B}^k_t} * 100$$

gdzie:

DB^k_t - liczba długotrwanie bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec okresu t .

B^k_t - liczba bezrobotnych ogółem w grupie zawodów k na koniec okresu t .

Wartość wskaźnika informuje jaki odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k stanowią długotrwanie bezrobotni. Im większa wartość wskaźnika tym więcej osób jest długotrwanie bezrobotnych w danej grupie zawodów.

Przyjmuje wartość od 0% (sytuacja, w której bezrobotni długotrwanie nie występują) do 100%

(w przypadku, gdy każdy bezrobotny w elementarnej grupie zawodów k jest długotrwanie bezrobotny).

Wskaźnik długotrwałego bezrobocia został przedstawiony poniżej w tabeli:

Tabela 3. Wskaźnik długotrwałego bezrobocia

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
1213	Kierownicy do spraw strategii i planowania	100,00
2114	Specjaliści nauk o ziemi	100,00
2145	Inżynierowie chemicy i pokrewni	100,00
2221	Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	100,00
2342	Specjaliści do spraw wychowania małego dziecka	100,00
2423	Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	100,00
2619	Specjaliści z dziedziny prawa	100,00
2635	Specjaliści do spraw społecznych	100,00
2643	Filolodzy i tłumacze	100,00
3554	Technicy fizjoterapii i masażyści	100,00
3255	Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp	100,00
3422	Trenerzy, instruktorzy i działacze sportowi	100,00
4120	Sekretarki (ogólne)	100,00

4132	Operatorzy wprowadzania danych	100,00
4211	Kasjerzy bankowi i pokrewni	100,00
4313	Pracownicy obsługi płacowej	100,00
5221	Właściciele sklepów	100,00
5329	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
6113	Ogrodnicy	100,00
6122	Hodowcy drobiu	100,00
7132	Lakiernicy	100,00
7536	Obuwnicy i pokrewni	100,00
8312	Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni	100,00
9510	Pracownicy świadczący usługi na ulicach	100,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji rocznych MRPiPS

Wskaźnik płynności bezrobotnych:

$$WPB^k_t = \frac{OB^k_t}{NB^k_t}$$

gdzie:

OB^k_t - odpływ bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t .

NB^k_t - napływ bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t .

Wartość miernika wskazuje na kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k .

$WPB^k_t < 1$ - napływ przewyższa odpływ, co oznacza wzrost liczby bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k .

$WPB^k_t = 1$ - odpływ jest równy napływowi (niezerowe), przez co liczba bezrobotnych w grupie zawodów k nie ulega zmianie.

$WPB^k_t > 1$ - odpływ przewyższa napływ, co oznacza spadek bezrobotnych w zawodzie k .

Brak wartości - napływ jest równy zero.

Wskaźnik płynności bezrobotnych na lokalnym rynku pracy przedstawia poniższa tabela:

Tabela 4. Wskaźnik płynności bezrobotnych

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
8114	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni	3,00
2221	Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	2,33
1221	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	2,00
2261	Lekarze dentyści bez specjalizacji lub ze specjalizacją I stopnia	2,00
2423	Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	2,00
2643	Filolodzy i tłumacze	2,00
3132	Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni	2,00
3214	Technicy medyczni i dentystyczni	2,00
3411	Średni personel z dziedziny prawa i pokrewny	2,00
7116	Robotnicy budowy dróg	2,00
7123	Tynkarze i pokrewni	2,00
7413	Monterzy linii elektrycznych	2,00
7532	Konstruktorzy i krojczowie odzieży	2,00
7536	Obuwnicy i pokrewni	2,00
8131	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	2,00
8181	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych	2,00
9111	Pomoce domowe i sprzątaczk	2,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji rocznych MRPiPS

Zawody deficytowe to takie, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów deficytowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba bezrobotnych, odsetek długotrwale bezrobotnych nie przekracza wartości mediany, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody maksymalnie deficytowe wyróżniają się brakiem bezrobotnych tj. wskaźnik dostępności oferty pracy wynosi zero.

Zawody zrównoważone to takie, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów zrównoważonych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych, odsetek bezrobotnych długotrwale nie przekracza wartości mediany, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody nadwyżkowe to takie, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów nadwyżkowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bezrobotnych, odsetek długotrwałego bezrobocia jest wyższy niż wartość mediany, a napływ bezrobotnych przewyższa ich odpływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody maksymalnie nadwyżkowe to takie, dla których nie ma żadnych ofert pracy tj. wskaźnik dostępności oferty pracy nie przyjmuje żadnych wartości.

I. ANALIZA OGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY

Na koniec 2016 roku bezrobocie w powiecie ostrzeszowskim kształtowało się na poziomie **1362** osób bezrobotnych, było to o **266** osób mniej niż w roku poprzednim. Stopa bezrobocia na koniec grudnia 2016 roku wyniosła **5,7 %** i w całym roku 2016 utrzymywała się na poziomie wyższym niż stopa bezrobocia w województwie wielkopolskim oraz niższym niż w Polsce. Na koniec grudnia 2016r. stopa bezrobocia w kraju wynosiła 8,3%, a w województwie 5,0%. Populacja kobiet stanowiła 64,09 % ogółu bezrobotnych (873 osoby). Natomiast bezrobotni zamieszkali na wsi stanowili 61,67 % ogółu zarejestrowanych. W strukturze bezrobotnych według wieku, najliczniejszą grupę stanowiły osoby w przedziale wiekowym od 25 do 34 roku życia (31,56 % ogółu bezrobotnych), natomiast odsetek osób bezrobotnych w przedziale wiekowym od 18 do 24 roku życia na koniec roku wynosił 18,79 % ogółu bezrobotnych. Największy odsetek wśród bezrobotnych stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym. W okresie 12 miesięcy 2016r. zarejestrowano 2995 nowych bezrobotnych, natomiast wyrejestrowały się 3234 osoby.

Tabela 5. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu) jest największa w 2016 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	178
5120	Kucharze	75
8213	Monterzy sprzętu elektronicznego	61
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	60
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	48
5141	Fryzjerzy	45
3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	44
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	39
7112	Murarze i pokrewni	37
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	35
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	31
7222	Ślusarze i pokrewni	30
4110	Pracownicy obsługi biurowej	24
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	22
3115	Technicy mechanicy	21
6130	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	21
3220	Dietetycy i żywieniowcy	19
7126	Hydraulicy i monterzy rurociągów	19
9112	Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne	19
7131	Malarze budowlani i pokrewni	18
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	18

7534	Tapicerzy i pokrewni	18
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	18

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Wśród zawodów, w których liczba bezrobotnych była największa czołowe miejsca zajmowali sprzedawcy, kucharze, stolarze meblowi i pokrewni, monterzy sprzętu elektronicznego.

Tabela 6. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (napływ) jest największa w 2016 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (napływ w okresie)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	277
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	127
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	114
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	108
5120	Kucharze	105
7112	Murarze i pokrewni	75
3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	73
8213	Monterzy sprzętu elektronicznego	70
3112	Technicy budownictwa	66
5141	Fryzjerzy	63
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	62
3220	Dietetycy i żywieniowcy	56
7534	Tapicerzy i pokrewni	53
7222	Ślusarze i pokrewni	49
3115	Technicy mechanicy	46
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	43
3119	Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	42
4110	Pracownicy obsługi biurowej	41
7126	Hydraulicy i monterzy rurociągów	38
7131	Malarze budowlani i pokrewni	38

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Bardzo podobna sytuacja ma miejsce w przypadku napływu osób bezrobotnych. W 2016 roku największy napływ nastąpił wśród sprzedawców. Na kolejnych miejscach byli stolarze meblowi i pokrewni, średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych oraz kucharze. Ponadto sporą grupę bezrobotnych stanowili także bezrobotni związani zawodowo z budownictwem (murarze, malarze budowlani).

Tabela 7. Grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest najwyższy w 2016 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
1211	Kierownicy do spraw finansowych	100,00
2149	Inżynierowie gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
2423	Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	100,00
2619	Specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
2651	Artyści plastycy	100,00
3212	Technicy analityki medycznej	100,00
3213	Technicy farmaceutyczni	100,00
3214	Technicy medyczni i dentystyczni	100,00
3254	Technicy fizjoterapii i masażyści	100,00
3411	Średni personel z dziedziny prawa i pokrewny	100,00
3422	Trenerzy, instruktorzy i działacze sportowi	100,00
3431	Fotografowie	100,00
4120	Sekretarki (ogólne)	100,00
4132	Operatorzy wprowadzania danych	100,00
4211	Kasjerzy bankowi i pokrewni	100,00
4221	Konsultanci i inni pracownicy biur podróży	100,00
4226	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	100,00
4412	Listonosze i pokrewni	100,00
5322	Pracownicy domowej opieki osobistej	100,00
7116	Robotnicy budowy dróg	100,00
7123	Tynkarze i pokrewni	100,00
7314	Ceramicy i pokrewni	100,00
7422	Monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych	100,00
7536	Obuwnicy i pokrewni	100,00
7537	Kaletnicy, rymarze i pokrewni	100,00
8111	Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	100,00
8172	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna	100,00
8312	Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni	100,00
9111	Pomoce domowe i sprzątaczk	100,00
9121	Praczk	100,00
9510	Pracownicy świadczący usługi na ulicach	100,00
9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Wśród grup zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest najwyższy należy wymienić m.in. kierowników ds. strategii i planowania, specjalistów nauk o Ziemi, inżynierów, chemików i pokrewnych.

Tabela 8. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najwyższy w 2016 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
3256	Ratownicy medyczni	4,00
9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	4,00
7311	Mechanicy precyzyjni	3,00
8342	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	2,33
1221	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	2,00
2111	Fizycy i astronomowie	2,00
2141	Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	2,00
2163	Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży	2,00
2299	Specjaliści ochrony zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowani	2,00
2632	Archeolodzy, socjolodzy i specjaliści dziedzin pokrewnych	2,00
2651	Artyści plastycy	2,00
3240	Technicy weterynarii	2,00
3323	Zaopatrzeniowcy	2,00
4211	Kasjerzy bankowi i pokrewni	2,00
4221	Konsultanci i inni pracownicy biur podróży	2,00
4419	Pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	2,00
5152	Pracownicy usług domowych	2,00
5321	Pomocniczy personel medyczny	2,00
7123	Tynkarze i pokrewni	2,00
7129	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	2,00
7536	Obuwnicy i pokrewni	2,00
8181	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych	2,00
8183	Operatorzy urządzeń pakujących, znakujących i urządzeń do napełniania butelek	2,00
9111	Pomoce domowe i sprzątaczk	2,00

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

W przypadku zawodów, wśród których wskaźnik płynności bezrobotnych jest największy dominują: operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewnych, pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji, kierownicy ds. marketingu i sprzedaży. Natomiast w grupie o najniższym wskaźniku płynności znaleźli się m.in. kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych, kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym, inżynierowie, elektrycy.

Tabela 9. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najmniejszy w 2016 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
1213	Kierownicy do spraw strategii i planowania	0,00
2166	Projektanci grafiki i multimedialni	0,00
2412	Doradcy finansowi i inwestycyjni	0,00
2529	Specjaliści do spraw baz danych i sieci komputerowych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,00
2634	Psycholodzy i pokrewni	0,00
3117	Technicy górnictwa, metalurgii i pokrewni	0,00
3132	Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni	0,00
3139	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,00
3344	Sekretarze medyczni i pokrewni	0,00
5221	Właściciele sklepów	0,00
5329	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0,00
6122	Hodowcy drobiu	0,00
7318	Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów	0,00
7322	Drukarze	0,00
8154	Operatorzy maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych	0,00
8211	Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych	0,00

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Na przestrzeni **całego 2016** roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Ostrzeszowie wpłynęło ogółem **3252** oferty pracy w tym **497** były to oferty subsydiowane. W **2015 roku** wpłynęło **2510 ofert** wolnych miejsc pracy z czego **449** to oferty pracy subsydiowanej. Obserwujemy zatem duży napływ wolnych miejsc pracy w 2016 roku.

Poniżej przedstawiona została tabela z ofertami pracy według wielkich grup zawodów pozyskanych z Centralnej Bazy Ofert Pracy, w skład których wchodzi oferty z Powiatowego Urzędu Pracy, OHP i Eures.

Tabela 10. Oferty pracy w 2016 roku

Kod grupy zawodów	Nazwa wielkiej grupy zawodów	CBOP (PUP+OHP+EURES)	Internet	Razem
	w liczbach bezwzględnych			
	Ogółem	3453	222	3675
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	11	8	19
2	SPECJALIŚCI	96	52	148
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	117	68	185

4	PRACOWNICY BIUROWI	276	8	284
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	422	51	473
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	6	0	6
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	1611	0	1611
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	302	34	336
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	612	1	613
wskaźnik struktury według źródeł				
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	57,89%	42,11%	100%
2	SPECJALIŚCI	64,86%	35,14%	100%
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	63,24%	36,76%	100%
4	PRACOWNICY BIUROWI	97,18%	2,82%	100%
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	89,22%	10,78%	100%
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	100,00%	0,00%	100%
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	100,00%	0,00%	100%
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	89,88%	10,12%	100%
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	99,84%	0,16%	100%
wskaźnik struktury wg grup w poszczególnych źródłach				Wskaźnik zróżnicowania (PUP vs. Internet)
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	0,32%	3,60%	0,09
2	SPECJALIŚCI	2,78%	23,42%	0,12
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	3,39%	30,63%	0,11
4	PRACOWNICY BIUROWI	7,99%	3,60%	2,22
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	12,22%	22,97%	0,53
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	0,17%	0,00%	
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	46,66%	0,00%	
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	8,75%	15,32%	0,57
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	17,72%	0,45%	39,35

Tabela 11. Analiza bezrobotnych oraz ofert pracy według wielkich grup zawodów w 2016 roku

Kod grupy zawodów	Wielkie grupy zawodów	Bezrobotni ogółem			Napływ ofert pracy w okresie	
		napływ w okresie	odpływ w okresie	stan na koniec okresu	CBOP (PUP+OHP+EURES)	Internet
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY	12	10	7	11	8
2	SPECJALIŚCI	191	198	86	96	52
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	587	659	195	117	68
4	PRACOWNICY BIUROWI	110	116	55	276	8
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	547	587	309	422	51
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	44	51	25	6	0
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	763	838	341	1611	0
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	127	161	86	302	34
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	134	150	80	612	1
Razem		2515	2770	1184	3453	222

II. RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Rankingi zawodów deficytowych i nadwyżkowych stanowią najważniejszy element prowadzenia monitoringu. Prezentowane są w informacjach sygnałnych (w ujęciu półrocznym) oraz w rocznych raportach z monitoringu (roczny okres sprawozdawczy). Celem konstrukcji rankingów jest zidentyfikowanie elementarnych grup zawodów charakteryzujących się deficytem, równowagą bądź nadwyżką na rynku pracy. Przedstawienie rankingu zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych pozwala dodatkowo na wskazanie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowej, co za tym idzie, usprawnienie usług rynku pracy w tym poradnictwa zawodowego.

Konstrukcja rankingu opiera się na zestawieniu popytowej strony rynku (czyli liczby wolnych miejsc pracy) oraz podażowej strony rynku pracy (jako podaź przyjęto liczbę bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy).

Dane konieczne do sporządzenia rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych konstruowane są dla elementarnych grup zawodów w oparciu o oprogramowanie Syriusz^{Std}, i replikacji danych z Aplikacji Centralnej i CBOP oraz danych przesłanych z Zielonej Linii za pośrednictwem WUP-Viator.

Jako **zawody deficytowe** wskazane zostały te, dla których liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba bezrobotnych ($B/O^k_t < 0,9$), odsetek długotrwale bezrobotnych jest nieznaczny ($WDB^k_t \leq Me$), a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym ($WPB^k_t \geq 1$).

Poniżej zaprezentowano **ranking zawodów deficytowych**. Jak widać w tabeli dla grupy **"Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji"** jest najwyższy wskaźnik dostępności ofert pracy, wynosi **0,89**.

Tabela 12. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2016 roku

DEFICYT								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięcz na liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+ EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
5244	Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej	0,08	1,58	0,05		1,00	15,79	15,79
2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	0,08	1,33	0,06		1,00	57,14	14,29

7422	Monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych	0,08	1,33	0,06			6,25	6,25
5165	Instruktorzy nauki jazdy	0,08	1,08	0,08		1,00	0,00	0,00
7532	Konstruktorzy i krojczowie odzieży	0,25	1,50	0,17	0,00	2,00	11,11	0,00
2161	Architekci	0,25	1,42	0,18		1,00	0,00	0,00
8153	Operatorzy maszyn do szycia	1,83	8,92	0,21		1,67	8,47	0,00
3322	Przedstawiciele handlowi	1,50	4,67	0,32	0,00	1,17	11,11	0,00
2412	Doradcy finansowi i inwestycyjni	0,25	0,75	0,33			0,00	0,00
8342	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	1,08	3,00	0,36	0,00	1,00	0,00	0,00
8160	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	0,33	0,92	0,36		1,00	27,27	9,09
8131	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	0,50	1,17	0,43		2,00	0,00	0,00
8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	5,58	12,25	0,46	33,33	1,14	0,00	0,00
8181	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych	0,50	1,08	0,46		2,00	0,00	0,00
8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	0,17	0,33	0,50			100,00	0,00
7119	Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	5,42	10,17	0,53	0,00	1,00	0,82	0,00
7123	Tynkarze i pokrewni	0,25	0,42	0,60		2,00	20,00	20,00
5153	Gospodarze budynków	8,08	12,08	0,67	22,22	1,13	77,55	30,61
1221	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	1,00	1,33	0,75	0,00	2,00		0,00
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	0,33	0,42	0,80		1,00	0,00	0,00
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	14,00	15,83	0,88	33,33	1,02	18,64	0,00
2141	Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	0,67	0,75	0,89		1,00	22,22	0,00

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Dodatkowo zidentyfikowane zostały grupy **maksymalnie deficytowe** czyli takie, w których dostępne były miejsca pracy, a nie było zarejestrowanych osób bezrobotnych $B/0^k_t = 0$

Tabela 13. Ranking elementarnych grup zawodów maksymalnie deficytowych w 2016 roku

MAKSYMALNY DEFICYT*				
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba dostępnych ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
9212	Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt	10	0,00	0,00
3321	Agenci ubezpieczeniowi	6	0,00	0,00
9334	Układacze towarów na półkach	4	0,00	0,00
2642	Dziennikarze	2	40,00	0,00
3122	Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym	2	50,00	50,00
5169	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	1	0,00	0,00
7224	Szlifierze narzędzi i polerowacze metali	1	0,00	0,00
9215	Robotnicy wykonujący prace proste w leśnictwie	1	0,00	0,00
7234	Mechanicy rowerów i pokrewni	1	33,33	33,33
8343	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	1	0,00	0,00
7133	Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	0	0,00	0,00
9122	Czyszciciele pojazdów	0	25,00	0,00
2113	Chemicy	0	0,00	0,00
2271	Diagności laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0	33,33	0,00
5311	Opiekunowie dziecięcy	0	66,67	66,67
9211	Robotnicy wykonujący proste prace polowe	0	0,00	0,00
1120	Dyrektorzy generalni i zarządzający	0		0,00
2282	Farmaceuci specjaliści	0	0,00	0,00
2519	Analitycy systemów komputerowych i programiści gdzie indziej niesklasyfikowani	0	100,00	100,00
2523	Specjaliści do spraw sieci komputerowych	0	50,00	0,00
2634	Psycholodzy i pokrewni	0	0,00	0,00
3118	Kreślarze	0	0,00	0,00
3323	Zaopatrzeniowcy	0	0,00	0,00
4415	Pracownicy działów kadr	0	0,00	0,00
5243	Agenci sprzedaży bezpośredniej	0	0,00	0,00
7111	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	0	50,00	0,00
7523	Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna	0	0,00	0,00
7549	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	0	0,00	0,00

* W przypadku maksymalnego deficytu liczba bezrobotnych równa jest zero. W rezultacie wskaźnik dostępności ofert pracy równa się zero, a pozostałe mierniki nie osiągają wartości. Z tego względu zaleca się prezentację tej grupy według malejącej liczby dostępnych ofert pracy.

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Omawiając zawody deficytowe i nadwyżkowe należy również wskazać **zawody zrównoważone**, czyli takie, w których liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych ($0,9 \leq B/O^k_t \leq 1,1$) odsetek długotrwale jest nieznaczny ($WDB^k_t \leq 1,1$) a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym ($WPB^k_t \geq 1$).

Tabela 14. Grupy zawodów zrównoważonych w 2016 roku

RÓWNOWAGA						
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
7534	Tapicerzy i pokrewni	13,67	14,92	0,92	8,51	0,00
5245	Sprzedawcy w stacji paliw	1,83	2,00	0,92	4,17	0,00
2251	Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0,08	0,08	1,00	100,00	100,00

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Zawody nadwyżkowe charakteryzują się niższym zapotrzebowaniem niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie ($B / O^k_t > 1,1$), relatywnie wysokim poziomem długotrwałego bezrobocia ($WDB^k_t > Me$) oraz napływem bezrobotnych wyższym niż odpływ bezrobotnych ($WPB^k_t < 1$).

Poniżej zamieszczono tabelę z rankingiem zawodów nadwyżkowych. Ranking ten został zaprezentowany zgodnie z malejącym wskaźnikiem dostępności ofert pracy. Najwyższy wskaźnik dostępności ofert pracy posiada grupa zawodów – *Specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości* najniższy wskaźnik zaś osiąga grupa zawodów – *Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani*.

Tabela 15. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2016 roku

NADWYŻKA								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
2411	Specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości	2,42	0,17	14,50	50,00	0,80	0,00	0,00
5142	Kosmetyczki i pokrewni	6,75	0,50	13,50	71,43	0,95	100,00	100,00
9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	15,25	1,33	11,44	52,63	0,85	6,25	6,25
5131	Kelnerzy	11,00	1,67	6,60	38,46	0,77	30,00	15,00

7233	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	6,67	1,25	5,33	42,86	0,87	0,00	0,00
4226	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	1,25	0,25	5,00	50,00	0,50	66,67	0,00
2341	Nauczyciele szkół podstawowych	3,58	0,75	4,78	50,00	0,67	0,00	0,00
7411	Elektrycy budowlani i pokrewni	12,83	3,50	3,67	38,46	0,94	16,67	0,00
5230	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	8,00	2,92	2,74	45,45	0,79	0,00	0,00
3313	Księgowi	2,42	0,92	2,64	66,67	0,75	55,56	33,33
9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	4,67	3,75	1,24	60,00	0,75	8,89	0,00

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Tabela 16. Ranking elementarnych grup zawodów maksymalnie nadwyżkowych w 2016 roku

MAKSYMALNA NADWYŻKA*		
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba bezrobotnych
2631	Ekonomiści	6
6111	Rolnicy upraw polowych	6
3212	Technicy analityki medycznej	2
1211	Kierownicy do spraw finansowych	1
7322	Drukarze	1
2635	Specjaliści do spraw społecznych	1

* W przypadku maksymalnej nadwyżki liczba ofert pracy równa jest zero. W rezultacie wskaźnik dostępności ofert pracy nie przyjmuje wartości. Z tego względu zaleca się prezentację tej grupy według malejącej przeciętnej miesięcznej liczby bezrobotnych.

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

III. ANALIZA RYNKU EDUKACYJNEGO

W analizie za bezrobotnego absolwenta przyjęto osobę, która w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie czy innym dokumencie potwierdzającym ukończenie szkoły lub zaświadczenie o ukończeniu kursu, pozostaje w rejestrze powiatowego urzędu pracy.

W ramach analizy rynku edukacyjnego dokonuje się analizy uczniów klas szkół ponadgimnazjalnych oraz analizy absolwentów szkół ponadgimnazjalnych. Analiza liczby uczniów ostatnich szkół ponadgimnazjalnych pozwala określić potencjalny zasób siły roboczej wchodzącej na rynek. W przypadku zawodów nadwyżkowych, względnie duża liczba uczniów ostatnich klas, mogących podjąć zatrudnienie, może przyczynić się do wzrostu bezrobocia w omawianym zawodzie. Wyklucza to również zasadność przeprowadzania szkoleń tematycznie związanych z danym zawodem. Analiza ta również umożliwi wyciągnięcie wniosków czy deficyt występujący w danym zawodzie zostanie uzupełniony przez przyszłych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych oraz czy uzasadnione jest przeprowadzanie szkoleń dla bezrobotnych w zakresie uprawnień warunkujących zatrudnienie w danym zawodzie.

Tabela 17. Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych w 2016 roku

Zawody deficytowe

Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
1120	Dyrektorzy generalni i zarządzający	0
1221	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	0
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	0
2113	Chemicy	0
2141	Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	0
2161	Architekci	0
2271	Diagności laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0
2282	Farmaceuci specjaliści	0
2412	Doradcy finansowi i inwestyjni	0
2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	0
2519	Analitycy systemów komputerowych i programiści gdzie indziej niesklasyfikowani	0
2523	Specjaliści do spraw sieci komputerowych	0
2634	Psycholodzy i pokrewni	0
2642	Dziennikarze	0
3118	Kreślarze	0
3122	Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym	0
3321	Agenci ubezpieczeniowi	0
3322	Przedstawiciele handlowi	0

3323	Zaopatrzeniowcy	0
4415	Pracownicy działów kadr	0
5153	Gospodarze budynków	0
5165	Instruktorzy nauki jazdy	0
5169	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	0
5243	Agenci sprzedaży bezpośredniej	0
5244	Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej	0
5311	Opiekunowie dziecięcy	0
7111	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	0
7119	Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0
7123	Tynkarze i pokrewni	0
7133	Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	0
7224	Szlifierze narzędzi i polerowacze metali	0
7234	Mechanicy rowerów i pokrewni	0
7422	Monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych	0
7523	Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna	0
7532	Konstruktorzy i krojczowie odzieży	0
7549	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	0
8131	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	0
8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	0
8153	Operatorzy maszyn do szycia	0
8160	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	0
8181	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych	0
8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	0
8342	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	0
8343	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	0
9122	Czyściciele pojazdów	0
9211	Robotnicy wykonujący proste prace polowe	0
9212	Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt	0
9215	Robotnicy wykonujący prace proste w leśnictwie	0
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	0
9334	Układacze towarów na półkach	0

Zawody nadwyżkowe

Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
1211	Kierownicy do spraw finansowych	0
2341	Nauczyciele szkół podstawowych	0
2411	Specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości	0
2631	Ekonomiści	0
2635	Specjaliści do spraw społecznych	0
3212	Technicy analityki medycznej	0
3313	Księgowi	0
4226	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	0
5131	Kelnerzy	0
5142	Kosmetyczki i pokrewni	0
5230	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	0
6111	Rolnicy upraw polowych	0

7233	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	0
7322	Drukarze	0
7411	Elektrycy budowlani i pokrewni	6
9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	0
9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	0

Zawody zrównoważone

Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
2251	Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0
5245	Sprzedawcy w stacji paliw	0
7534	Tapicerzy i pokrewni	30

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Tabela 18. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2016 i 2015 roku

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	160	46	40	14	25,00%	8,75%
szkoła przysposabiająca do pracy	5	0	0	0	0,00%	0,00%
technikum	270	144	51	23	18,89%	8,52%
liceum ogólnokształcące	217	0	7	10	3,23%	4,61%
liceum profilowane			0	0		
liceum uzupełniające	0	0	3	2		
szkoła policealna	0	0	1	2		

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

W 2016 roku na terenie powiatu ostrzeszowskiego szkoły ponadgimnazjalne ukończyło **583 osoby**. Najliczniejszą grupę stanowili absolwenci technikum - **228 osób**- w tym **11,40%** stanowili absolwenci zarejestrowani jako bezrobotni. W tym samym czasie w ewidencji PUP Ostrzeszów pozostawało **73** bezrobotnych absolwentów z wykształceniem ponadgimnazjalnym, wśród których największą grupę stanowiły osoby po ukończonym technikum 26 osób (11,40%) i zasadniczej szkole zawodowej 26 osób (20,31%).

Tabela 19. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2016 roku

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	128	21	26	20,31%
szkoła przysposabiająca do pracy	5		0	
technikum	228	124	26	11,40%
liceum ogólnokształcące	222		12	5,41%
liceum profilowane			0	
liceum uzupełniające			3	
szkoła policealna			6	

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Tabela 20. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły w 2016 roku i 2015 roku

Nazwa szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy - 2015rok		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	koniec grudnia roku poprzedniego 2015r.	koniec maja roku sprawozdawczego 2016r.	koniec grudnia roku poprzedniego 2015r.	koniec maja roku sprawozdawczego 2016r
"EUROCONSULTING" POLSKO - NIEMIECKIE CENTRUM EDUKACJI BIZNESU. LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH W OSTRZESZOWIE	0	0	2	0	0,00%	0,00%
I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. MARII SKŁODOWSKIEJ-CURIE	134	0	2	5	1,49%	3,73%
II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE	50	0	4	5	8,00%	10,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH	0	0	1	0	0,00%	0,00%

LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH W OSTRZESZOWIE	33	0	0	0	0,00%	0,00%
PAŃSTWOWA SZKOŁA MUZYCZNA I ST. IM. FRYDERYKA CHOPINA W OSTRZESZOWIE	11	0	0	0	0,00%	0,00%
PLUS EDUKACJA SZKOŁA POLICEALNA W KALISZU	0	0	1	0	0,00%	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA CENTRUM NAUKI I BIZNESU "ŻAK" W OSTROWIE WIELKOPOLSKIM	0	0	0	1	0,00%	0,00%
POLICEALNE STUDIUM "NOVUM"	0	0	0	1	0,00%	0,00%
SZKOŁA POLICEALNA NR 2	0	0	0	0	0,00%	0,00%
SZKOŁA PRZYSPOSABIAJĄCA DO PRACY	5	0	0	0	0,00%	0,00%
TECHNIKUM NR 1 W OSTRZESZOWIE	155	144	31	11	20,00%	7,10%
TECHNIKUM NR 2	115	0	20	11	17,39%	9,57%
TECHNIKUM NR 5	0	0	0	1	0,00%	0,00%
UZUPEŁNIAJĄCE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH W OSTRZESZOWIE	0	0	3	3	0,00%	0,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA	0	0	1	1	0,00%	0,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA NR 1 W OSTRZESZOWIE	130	37	33	12	25,38%	9,23%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA NR 2	23	6	3	0	13,04%	0,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA SPECJALNA	7	3	0	0	0,00%	0,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA SPECJALNA W OSTRZESZOWIE	0	0	3	1	0,00%	0,00%

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Tabela 21. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły w 2016 roku.

Nazwa szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	koniec grudnia roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku sprawozdawczego
"EUROCONSULTING" POLSKO - NIEMIECKIE CENTRUM EDUKACJI BIZNESU. LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH W OSTRZESZOWIE	0	0	3	0,00%
I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. MARII SKŁODOWSKIEJ-CURIE	151	0	6	3,97%
II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE	60	0	4	6,67%

LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH W OSTRZESZOWIE	11	0	0	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH W SYCOWIE	0	0	1	0,00%
PAŃSTWOWA SZKOŁA MUZYCZNA I ST. IM. FRYDERYKA CHOPINA W OSTRZESZOWIE	8	0	0	0,00%
PLUS EDUKACJA SZKOŁA POLICEALNA W KALISZU	0	0	1	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA CENTRUM NAUKI I BIZNESU "ŻAK" W OSTROWIE WIELKOPOLSKIM	0	0	2	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA MEDYCZNA TEB EDUKACJA DLA DOROSŁYCH W OSTROWIE WIELKOPOLSKIM	0	0	1	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA TEB EDUKACJA	0	0	1	0,00%
POLICEALNE STUDIUM "KADRA"	0	0	1	0,00%
SZKOŁA POLICEALNA NR 2	0	0	0	0,00%
SZKOŁA PRZYSPOSABIAJĄCA DO PRACY	5	0	0	0,00%
TECHNIKUM NR 1 W OSTRZESZOWIE	142	124	14	9,86%
TECHNIKUM NR 2	86	0	10	11,63%
TECHNIKUM NR 5	0	0	1	0,00%
TECHNIKUM W SYCOWIE	0	0	1	0,00%
UZUPEŁNIAJACE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH W OSTRZESZOWIE	0	0	3	0,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA NR 1 W OSTRZESZOWIE	113	19	23	20,35%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA NR 2	13	1	2	15,38%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA SPECJALNA	2	1	0	0,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA W SYCOWIE	0	0	1	0,00%

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

IV. ANALIZA UMIEJĘTNOŚCI I UPRAWNIENÍ

Umiejętności określono jako zdolność wykonywania odpowiedniej klasy zadań w ramach zawodu np. obsługa komputera i wykorzystanie Internetu.

Uprawnienia to dodatkowe kwalifikacje zawodowe zdobywane w drodze procesu certyfikacji, dodatkowych szkoleń, egzaminów lub często także po udowodnieniu przebycia wymaganej praktyki np. uprawnienia kierowcy samochodu ciężarowego.

Analizując **umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w powiecie ostrzeszowskim** można zauważyć, że dla *Przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników* 50% ofert pracy w 2016 roku wskazywało przede wszystkim na komunikację ustną/ komunikatywność, obsługę komputera i wykorzystywanie Internetu, planowanie i organizacja pracy własnej, wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków. Dla *Specjalistów* 48,08% ofert pracy wskazywało na czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, a komunikacja ustna/ komunikatywność stanowiła 44,23%. Jeżeli chodzi o *techników i inny średni personel* to 19,12% ofert pracy wymagało obsługę komputera i wykorzystywanie internetu, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność. Dla *Pracowników biurowych* 37,50% ofert pracy wskazywało na znajomość języków obcych, współpracę w zespole, planowanie i organizacja pracy własnej, czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim. Dla grupy zawodów *rolników, ogrodników, leśników i rybaków* 12,50% ofert wskazywało na sprawność psychofizyczną i psychomotoryczną. Dla grupy zawodów *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* oferty pracy wymagały współpracy w zespole w 0,80% ofert pracy oraz sprawności psychofizycznej i psychomotorycznej. Dla *operatorów i monterów maszyn i urządzeń* w 50,00% ofert pracy wymagana jest komunikacja ustna/komunikatywność, obsługa komputera i wykorzystanie internetu, planowanie i organizacja pracy własnej, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność oraz wywieranie wpływu. Dla *Pracowników wykonujących prace proste* 1,35% ofert wskazywało na sprawność psychofizyczną i psychomotoryczną.

Tabela 22. Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w 2016 roku

Kod grupy zawodów	Wielka grupa zawodów	STRONA POPYTOWA RYNKU PRACY	
		Umiejętności wymagane w ofertach pracy	Odsetek ofert pracy (%)*
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	Komunikacja ustna/ komunikatywność	50,00
		Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	50,00

		Planowanie i organizacja pracy własnej	50,00
		Wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	50,00
		Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	37,50
2	SPECJALIŚCI	Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	48,08
		Komunikacja ustna/komunikatywność	44,23
		Planowanie i organizacja pracy własnej	36,54
		Wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	32,69
		Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	23,08
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	19,12
		Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	19,12
		Komunikacja ustna/komunikatywność	17,69
		Planowanie i organizacja pracy własnej	16,33
		Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	13,24
4	PRACOWNICY BIUROWI	Znajomość języków obcych	37,50
		Współpraca w zespole	37,50
		Planowanie i organizacja pracy własnej	37,50
		Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	37,50
		Wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	12,50
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	33,33
		Komunikacja ustna/komunikatywność	6,53
		Znajomość języków obcych	3,92

		Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	1,96
		Planowanie i organizacja pracy własnej	0,00
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	12,50
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	Współpraca w zespole	0,80
		Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,80
		Planowanie i organizacja pracy własnej	0,27
		Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,27
		Komunikacja ustna/komunikatywność	0,27
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	Komunikacja ustna/komunikatywność	50,00
		Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	50,00
		Planowanie i organizacja pracy własnej	50,00
		Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	50,00
		Wywieranie wpływu	50,00
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	1,35
		Współpraca w zespole	0,00

* Odsetek ofert pracy liczony jest jako iloraz napływu ofert pracy, w których dana umiejętność lub uprawnienie jest wymagań do całkowitego napływu ofert pracy w ramach danej wielkiej grupy zawodów (PUP+Internet).

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Uzupełnieniem analizy umiejętności i uprawnień w podziale na wielkie grupy zawodów, jest badanie cech grupy osób bezrobotnych bez zawodu. Grupę tą można scharakteryzować według posiadanego wykształcenia, czy też posiadanych umiejętności i uprawnień. Poniżej przedstawiony został procentowy udział osób bezrobotnych z danym poziomem wykształcenia, uprawnieniem lub umiejętnością w stosunku do ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych bez zawodu. Zgodnie z danymi na koniec 2016 roku w PUP w Ostrzeszowie zarejestrowanych było 175 osób bezrobotnych bez zawodu. Największa liczba osób bezrobotnych bez zawodu posiada wykształcenie gimnazjalne i poniżej – 73 osoby, co stanowi aż 28,74% ogólnej liczby osób bezrobotnych posiadających taki poziom wykształcenia. Znaczna liczba osób bezrobotnych bez zawodu zarejestrowanych na koniec 2016 roku - 51 osób posiada wykształcenie średnie ogólnokształcące, co stanowi 49,04% ogólnej liczby osób bezrobotnych posiadających taki poziom wykształcenia.

Tabela 23. Bezrobotni bez zawodu w 2016 roku

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	w tym bezrobotni bez zawodu	Odsetek bezrobotnych bez zawodu (%)*
Ogółem	1 359	175	12,88%
wg poziomu wykształcenia:			
gimnazjalne i poniżej	254	73	28,74%
zasadnicze zawodowe	438	3	0,68%
średnie ogólnokształcące	104	51	49,04%
policealne i średnie zawodowe	425	35	8,24%
wyższe	138	13	9,42%
wg typu ukończonej szkoły:			
zasadnicza szkoła zawodowa	173	2	1,16%
szkoła przysposabiająca do pracy			
technikum	143	21	14,69%
liceum ogólnokształcące	69	43	62,32%
liceum profilowane			
technikum uzupełniające			
liceum uzupełniające	10	2	20,00%
szkoła policealna	24	4	16,67%
wyższa	103	8	7,77%
brak danych źródłowych	837	95	11,35%

*Odsetek bezrobotnych wyliczany jest jako stosunek bezrobotnych bez zawodu wg stanu w końcu okresu sprawozdawczego do ogółu bezrobotnych w ramach danej analizowanej kategorii.

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

V. BADANIE KWESTIONARIUSZOWE PRZEDSIĘBIORSTW

Poniższy punkt monitoringu zawiera wyniki badań kwestionariuszowych przeprowadzonych wśród przedsiębiorstw powiatu ostrzeszowskiego. Badanie zostało przeprowadzone na przełomie września i października 2016 roku. Badaniem zostały objęte podmioty zatrudniające co najmniej jednego pracownika. Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw obejmowało 78 podmioty i było przeprowadzone metodą CATI - wspomaganego komputerowo wywiadu telefonicznego. Badaniem zostały objęte podmioty gospodarcze, które zatrudniały przynajmniej jednego pracownika. W związku z 24 odmowami wypełnienia ankiety przebadano w sumie 102 pracodawców.

Zgodnie z założeniami próba cechuje się reprezentatywnością na poziomie klas wielkości przedsiębiorstw, wyrażoną liczbą zatrudnionych:

- do 9 osób;
- od 10 do 49 osób;
- od 50 do 249 osób;
- 250 i więcej.

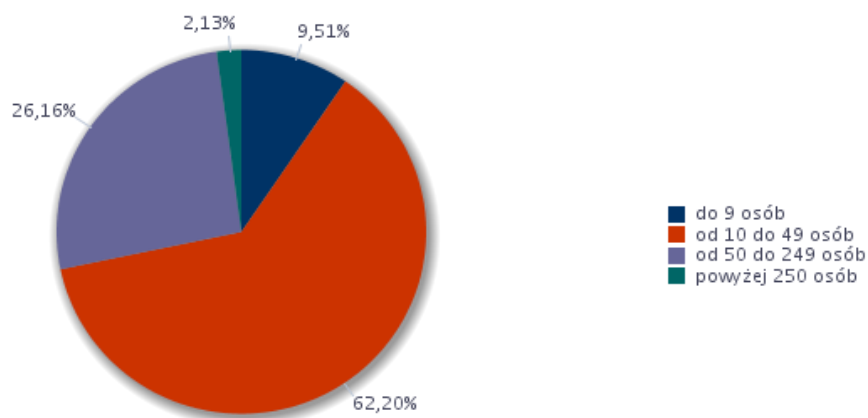
Tabela 24. Liczba przebadanych przedsiębiorstw w podziale na klasy wielkości przedsiębiorstw

Klasa wielkości przedsiębiorstwa	Liczba przebadanych przedsiębiorstw
do 9 osób	30
10-49	35
50-249	11
250 i więcej	2
Podsumowanie	78

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Badanie miało na celu dostarczenie informacji o bieżącej oraz potencjalnej strukturze zatrudnienia w przedsiębiorstwach. Ponadto pytania odnoszące się do umiejętności i uprawnień miały za zadanie wyodrębnić pożądane cechy kandydata w danym zawodzie. Badanie pozwoliło również na identyfikację problemów ze znalezieniem nowych pracowników.

Wykres 1. Struktura badanych przedsiębiorstw pod względem liczby zatrudnionych pracowników

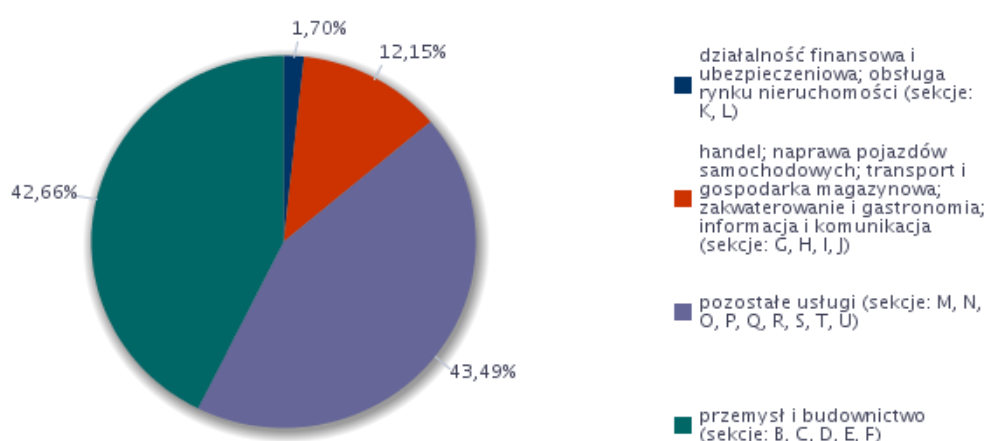

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Z wykresu wynika, że najczęściej przebadanych przedsiębiorstw stanowią zatrudniający na poziomie od 10-49 osób (62,20%).

Natomiast biorąc pod uwagę rodzaj działalności widać, że najczęściej przedsiębiorstw biorących udział w badaniu należy do sekcji M, N, O, P, Q, R, S, T, U (pozostałe usługi) - 43,49% oraz do sekcji B, C, D, E, F (przemysł i budownictwo) - 42,66%.

Wykres 2. Struktura badanych przedsiębiorstw według rodzaju działalności

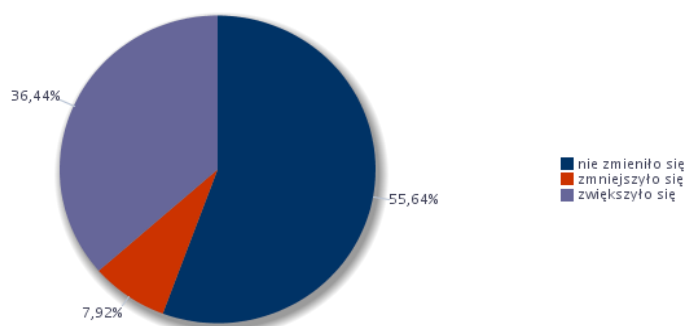
Źródło: Informacje roczne MRPiPS

W celu oceny sytuacji na lokalnym rynku pracy zastosowany został wskaźnik zatrudnienia netto (WZ), który jest obliczany jako różnica udziału odpowiedzi pozytywnych i negatywnych. Wskaźnik zatrudnienia netto przyjmuje wartości od -100 do 100. Wartości ujemne oznaczają pogorszenie sytuacji w przedsiębiorstwie, natomiast wartości dodatnie oznaczają poprawę sytuacji firm.

Wskaźnik zatrudnienia netto ogółem w 2016 roku wyniósł $Wz=28,53$ i był nieznacznie większy niż prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto ogółem 2017 roku. Prognozowany wskaźnik wyniósł 25,04%.

W 2016 roku zwiększenie zatrudnienia zadeklarowało 36,44% badanych przedsiębiorstw, redukcji dokonało 7,92% badanych, a zatrudnienie na tym samym poziomie utrzymało 55,64%.

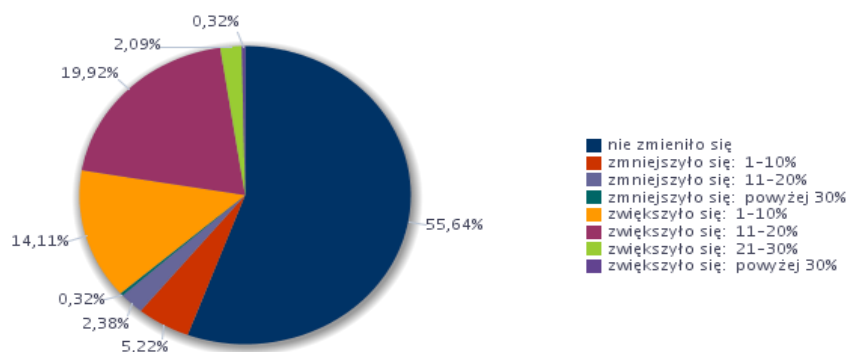
Wykres 3. Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Poziom zwiększenia lub zmniejszenia zatrudnienia w 2016 roku obrazuje szczegółowo wykres 4.

Wykres 4. Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Biorąc po uwagę zatrudnienie netto wg. wielkich grup zawodów w 2016 roku największą wartość odnotowano dla pracowników biurowych - (11,69), operatorów i monterów maszyn i urządzeń - (11,69) oraz specjalistów (8,81).

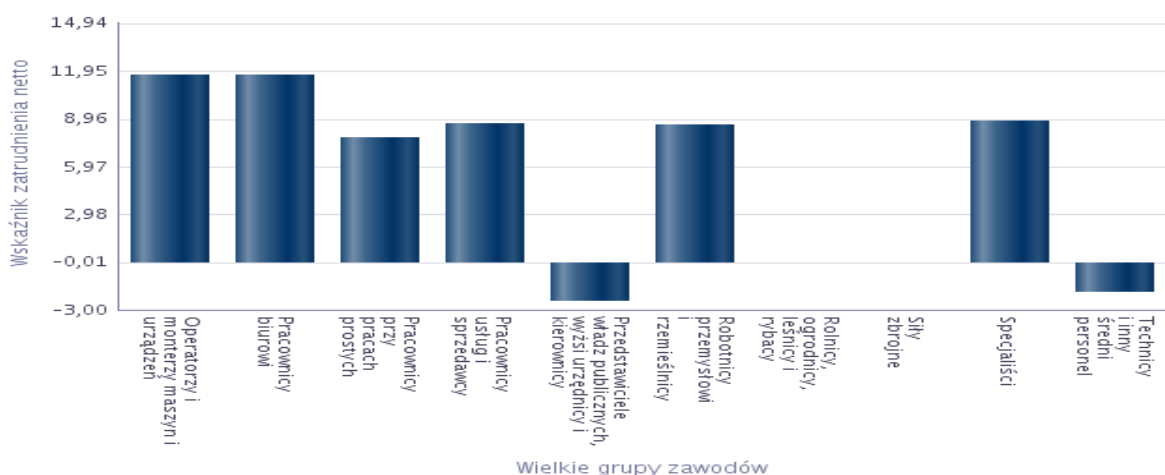
Dla zawodów z grupy rolników, ogrodników, leśników i rybaków oraz sił zbrojnych wskaźnik WZ wynosił 0,00 co może oznaczać, że odsetek firm deklarujących poprawę sytuacji jest równy odsetkowi firm sygnalizujących jej pogorszenie lub to, że firmy deklarują brak zmian w obszarze zatrudnienia. Dla grup zawodów takich jak przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy oraz średni personel wskaźnik WZ kształtuje się poniżej poziomu 0,00 co świadczy o planowanej redukcji zatrudnienia.

Tabela 25. Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2016 roku

Wielkie grupy zawodów	Wskaźnik zatrudnienia netto
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	11,69
Pracownicy biurowi	11,69
Pracownicy przy pracach prostych	7,81
Pracownicy usług i sprzedawcy	8,66
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	-2,44
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	8,59
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,00
Siły zbrojne	0,00
Specjaliści	8,81
Technicy i inny średni personel	-1,86

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Wykres 5. Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2015 roku

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Poniższa tabela pokazuje w jakich zawodach zgodnie z deklaracjami przedsiębiorstwa najczęściej zatrudniały pracowników oraz jakie umiejętności i cechy kandydatów były dla nich ważne.

Tabela 26. Analiza zawodów, w których przedsiębiorstwa najczęściej zatrudniały pracowników w bieżącym roku oraz umiejętności i cechy kandydatów niezbędne do pracy w tych zawodach

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Asystent nauczyciela przedszkola	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	3,13%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	3,13%
Asystent nauczyciela w szkole	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Kierowca autobusu	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%

	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	6,25%
Kierowca samochodu ciężarowego	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	5,30%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,95%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,95%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	5,30%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	6,25%
	Księgowy	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim
dodatkowe uprawnienia		0,00%
doświadczenie zawodowe		6,25%
komunikacja ustna / komunikatywność		6,25%
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		6,25%
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		0,00%
planowanie i organizacja pracy własnej		6,25%
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		6,25%
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		6,25%
współpraca w zespole		0,00%
wykonywanie obliczeń		6,25%
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		6,25%
wyuczony zawód		6,25%
wywieranie wpływu		6,25%
zarządzanie ludźmi / przywództwo		6,25%
znajomość języków obcych	0,00%	
Lekarz	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%

	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Magazynier	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	5,86%
	doświadczenie zawodowe	0,39%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	2,93%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	2,93%
	znajomość języków obcych	0,00%
Monter konstrukcji stalowych	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Monter rusztowań	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	3,13%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	3,13%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	3,13%

	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	3,13%
	wywieranie wpływu	3,13%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	3,13%
	znajomość języków obcych	3,13%
Nauczyciel przedszkola	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Operator koparki	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	0,00%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%

	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Operator urządzeń do przetwórstwa mięsa	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Pomoc kuchenna	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Pomocniczy robotnik budowlany	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%

	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Pozostali pracownicy obsługi biurowej	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Pozostali robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
znajomość języków obcych	0,00%	
Pozostali stolarze meblowi i pokrewni	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%

	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Przedstawiciel handlowy	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
Przedstawiciel handlowy	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	6,25%
Psycholog	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Ratownik medyczny	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%

	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	0,00%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Robotnik gospodarczy	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	3,13%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Sprzedawca*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,95%
	dodatkowe uprawnienia	5,30%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,95%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,95%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,95%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,95%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Stolarz*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%

	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Szwaczka maszynowa	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Technik prac biurowych*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	3,32%
	doświadczenie zawodowe	2,93%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	5,81%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	3,32%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	5,81%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	2,93%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	3,32%
	znajomość języków obcych	3,32%
Ślusarz*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%

	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Ogółem (bez względu na zawód)	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	4,69%
	dotatkowe uprawnienia	3,66%
	doświadczenie zawodowe	5,16%
	komunikacja ustna / komunikatywność	5,94%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	4,72%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	4,21%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,02%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	4,26%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	5,47%
	współpraca w zespole	5,90%
	wykonywanie obliczeń	4,49%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	4,96%
	wyuczony zawód	4,78%
	wywieranie wpływu	2,92%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	3,90%
	znajomość języków obcych	3,04%

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

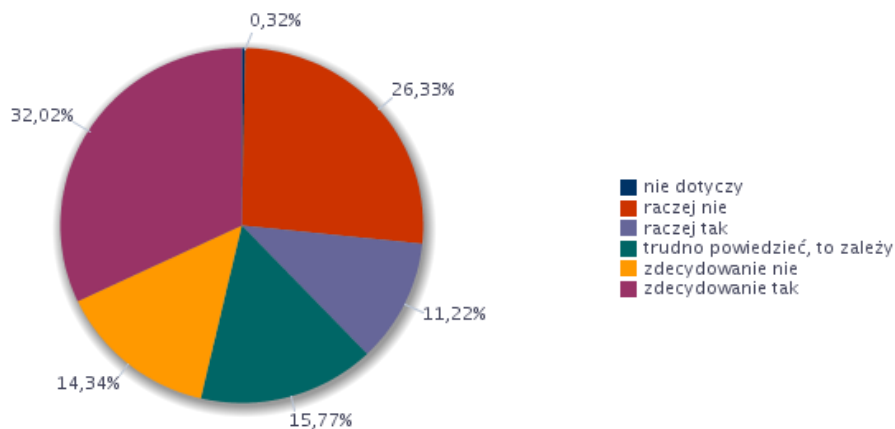
W większości zawodów pracodawcy wysoko oceniali przygotowanie kandydatów do pracy w zawodzie.

Jednym z pytań jakie zadano przedsiębiorcom było: "Czy Państwa Firma ma problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników?"

Według uzyskanych informacji zdecydowana większość pracodawców ma problemy ze znalezieniem odpowiednich pracowników. Tylko 14,34% odpowiedziało, że nie ma problemów z pozyskaniem nowych kandydatów do pracy.

Poniższy wykres obrazuje odpowiedzi przedsiębiorstw.

Wykres 6. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw deklarujących problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników w 2016 r.

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Powyższa sytuacja świadczy o tym, że problemy lub ich brak z pozyskaniem nowych pracowników wynikają z rodzaju prowadzonej działalności i zapotrzebowania na konkretnych specjalistów.

W poniższej tabeli zostały pokazane zawody w jakich najtrudniej można znaleźć odpowiednich kandydatów do pracy. Pracodawcy wskazali przy tym brakujące umiejętności i uprawnienia, które skutkują trudnościami w pozyskiwaniu pracowników w tych zawodach.

Tabela 27. Zawody w jakich najtrudniej znaleźć odpowiednich kandydatów do pracy

Trudności z pozyskaniem pracowników			Liczba bezrobotnych - stan na koniec okresu sprawozdawczego
Elementarna grupa zawodów	Brakujące umiejętności i uprawnienia	Odsetek wskazań odpowiedzi „tak”	
Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0

	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Blacharze	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	wykonywanie obliczeń	7,69%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Elektromechanicy i elektromonterzy	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Gospodarze budynków	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0

	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Kelnerzy	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	wykonywanie obliczeń	7,69%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
	znajomość języków obcych	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	Lakiernicy	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		7,69%	0
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		7,69%	0
czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim		0,00%	0
komunikacja ustna / komunikatywność		0,00%	0
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		0,00%	0
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		0,00%	0
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		0,00%	0
współpraca w zespole		0,00%	0
wykonywanie obliczeń		0,00%	0
wywieranie wpływu		0,00%	0
zarządzanie ludźmi / przywództwo		0,00%	0
znajomość języków obcych		0,00%	0
Lekarze bez specjalizacji, w trakcie specjalizacji lub ze specjalizacją I stopnia	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	3,60%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	3,60%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	3,60%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	3,60%	0
	wykonywanie obliczeń	3,60%	0
	znajomość języków obcych	3,60%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	3,06%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	3,06%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	3,06%	0
	współpraca w zespole	3,06%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	3,06%	0
	wywieranie wpływu	3,06%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	3,06%	0
Magazynierzy i pokrewni	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	7,69%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0

	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	wykonywanie obliczeń	7,69%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Mechanicy pojazdów samochodowych	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
	Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%
komunikacja ustna / komunikatywność		7,69%	0
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		7,69%	0
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		7,69%	0
planowanie i organizacja pracy własnej		7,69%	0
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		7,69%	0
współpraca w zespole		7,69%	0
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		7,69%	0
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		0,00%	0
wykonywanie obliczeń		0,00%	0
wywieranie wpływu		0,00%	0
zarządzanie ludźmi / przywództwo		0,00%	0
znajomość języków obcych		0,00%	0
Murarze i pokrewni	wykonywanie obliczeń	7,69%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0

	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	wykonywanie obliczeń	7,69%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
	znajomość języków obcych	7,69%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	Nauczyciele kształcenia zawodowego	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%
planowanie i organizacja pracy własnej		7,69%	0
wykonywanie obliczeń		7,69%	0
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		7,69%	0
wywieranie wpływu		7,69%	0
zarządzanie ludźmi / przywództwo		7,69%	0
czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim		0,00%	0
komunikacja ustna / komunikatywność		0,00%	0
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		0,00%	0
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		0,00%	0
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		0,00%	0
współpraca w zespole		0,00%	0
znajomość języków obcych		0,00%	0
Ogółem (bez względu na zawód)		planowanie i organizacja pracy własnej	4,43%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	4,37%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	2,25%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	2,13%	0
	wykonywanie obliczeń	1,65%	0
	współpraca w zespole	1,59%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	1,53%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,75%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,42%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,42%	0
	wywieranie wpływu	0,42%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,42%	0
	znajomość języków obcych	0,11%	0
	Operatorzy maszyn do	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%

szycia	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0	
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0	
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0	
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0	
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0	
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0	
	współpraca w zespole	0,00%	0	
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0	
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0	
	wywieranie wpływu	0,00%	0	
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0	
	znajomość języków obcych	0,00%	0	
	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
		komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		0,00%	0	
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		0,00%	0	
planowanie i organizacja pracy własnej		0,00%	0	
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		0,00%	0	
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		0,00%	0	
współpraca w zespole		0,00%	0	
wykonywanie obliczeń		0,00%	0	
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		0,00%	0	
wywieranie wpływu		0,00%	0	
zarządzanie ludźmi / przywództwo		0,00%	0	
znajomość języków obcych		0,00%	0	
Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji		wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0	
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0	
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0	
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0	
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0	
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0	
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0	
	współpraca w zespole	0,00%	0	
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0	
	wywieranie wpływu	0,00%	0	
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0	
	znajomość języków obcych	0,00%	0	
	Plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
planowanie i organizacja pracy własnej		7,69%	0	
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		7,69%	0	
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		7,69%	0	
współpraca w zespole		7,69%	0	
wykonywanie obliczeń		7,69%	0	

	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Pracownicy obsługi biurowej	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Przedstawiciele handlowi	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	wykonywanie obliczeń	7,69%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0

	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Psycholodzy i pokrewni	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
	Ratownicy medyczni	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
komunikacja ustna / komunikatywność		0,00%	0
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		0,00%	0
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		0,00%	0
planowanie i organizacja pracy własnej		0,00%	0
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		0,00%	0
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		0,00%	0
współpraca w zespole		0,00%	0
wykonywanie obliczeń		0,00%	0
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		0,00%	0
wywieranie wpływu		0,00%	0
zarządzanie ludźmi / przywództwo		0,00%	0
znajomość języków obcych		0,00%	0
Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
	znajomość języków obcych	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		7,69%	0
współpraca w zespole		7,69%	0

	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	wykonywanie obliczeń	7,69%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	5,13%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	5,13%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	5,13%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
znajomość języków obcych	0,00%	0	
Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	wykonywanie obliczeń	7,69%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0

	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Spawacze i pokrewni	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Specjaliści do spraw reklamy i marketingu	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
	znajomość języków obcych	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
Specjaliści do spraw wychowania małego dziecka	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Sprzedawcy sklepowi	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0

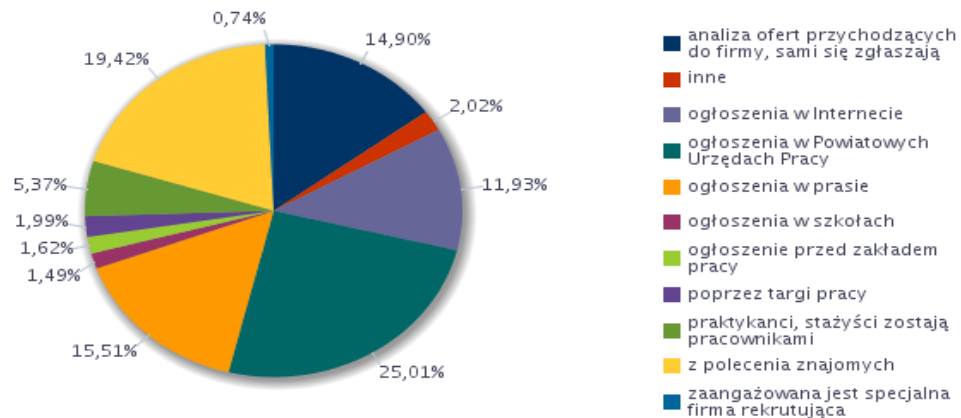
(ekspedient)	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	wykonywanie obliczeń	7,69%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
	wywieranie wpływu	6,53%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	1,16%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
	Stolarze meblowi i pokrewni	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		7,69%	0
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		6,05%	0
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		6,05%	0
wykonywanie obliczeń		6,05%	0
komunikacja ustna / komunikatywność		1,65%	0
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		1,65%	0
współpraca w zespole		1,65%	0
zarządzanie ludźmi / przywództwo		1,65%	0
czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim		0,00%	0
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		0,00%	0
wywieranie wpływu		0,00%	0
znajomość języków obcych		0,00%	0
Tapicerzy i pokrewni	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	4,40%	0
	wykonywanie obliczeń	4,40%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	4,40%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	3,29%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	3,29%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	3,29%	0
	współpraca w zespole	3,29%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Technicy mechanicy	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	wykonywanie obliczeń	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0

	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,28%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	4,55%	0
	wykonywanie obliczeń	3,14%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	1,41%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Analizując z kolei sposoby poszukiwania nowych pracowników można zauważyć, że najczęściej przedsiębiorcy korzystają z pomocy Urzędu Pracy - 25,01%, następnie z polecenia znajomych - 19,42% oraz ogłoszenia w prasie - 15,51%. Najmniej popularnymi formami poszukiwania kandydatów do pracy są natomiast: zaangażowanie specjalnych firm rekrutujących (0,74%) oraz ogłoszenia w szkołach (1,49%)

Wykres 7. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw dotyczących sposobu poszukiwania nowych pracowników

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

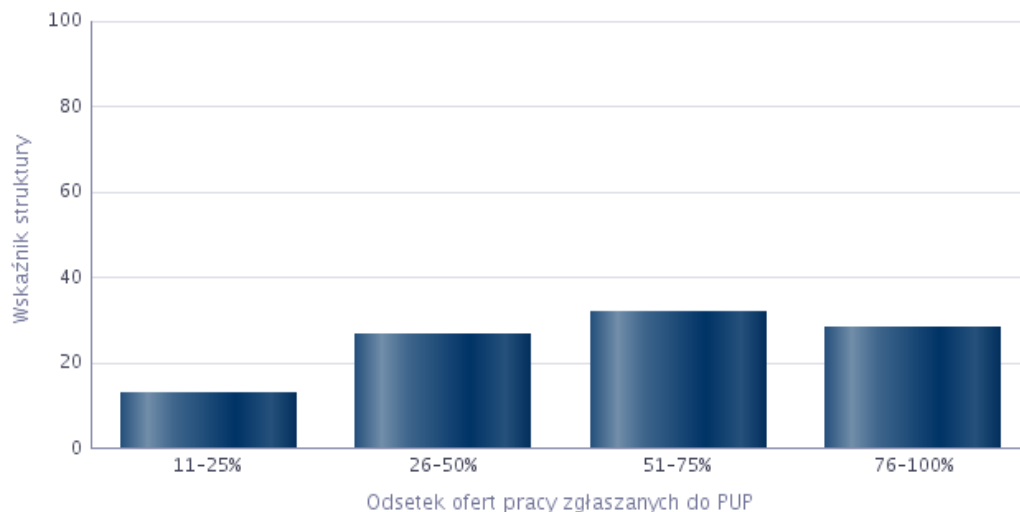
Pracodawcy biorący udział w badaniu bardzo często korzystali z pomocy Powiatowego Urzędu Pracy w poszukiwaniu pracowników i wynika z przeprowadzonego badania, że 28,42 % pracodawców zgłaszało do Urzędu od 76% do 100% swoich ofert pracy, a 31,87% pracodawców od 51%-75% ofert pracy.

Tabela 28. Analiza odsetkowa ofert pracy zgłaszanych do Powiatowych Urzędów Pracy

Odsetek ofert pracy zgłaszanych do PUP	Wskaźnik struktury
11-25%	12,96
26-50%	26,75
51-75%	31,87
76-100%	28,42

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Wykres 8. Analiza odsetkowa ofert pracy zgłaszanych do Powiatowych Urzędów Pracy

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Z tabeli 22 można wywnioskować, że odpowiedzi ankietowanych były zróżnicowane. Większość z nich przekazuje 51-75% wszystkich ofert do Powiatowych Urzędów Pracy (wskaźnik struktury: 31,87%).

Pracodawcy biorący udział w badaniu najczęściej do Powiatowego Urzędu Pracy składali oferty pracy dla:

- sprzedawców - 5,73%;
- robotników gospodarczych - 5,15%;
- magazynierów - 4,08%;
- monterów konstrukcji stalowych - 3,79%;
- pozostałych stolarzy meblowych i pokrewnych- 3,79%;
- szwaczek maszynowych - 3,79%;
- techników prac biurowych - 3,53%;
- kierowców samochodów ciężarowych - 3,24%;
- monterów rusztowań -3,24%;
- operatorów obrabiarek sterowanych numerycznie - 3,14%;
- asystentów osób niepełnosprawnych - 2,17%;
- elektromechaników - 2,17%;
- lekarzy -2,17%;

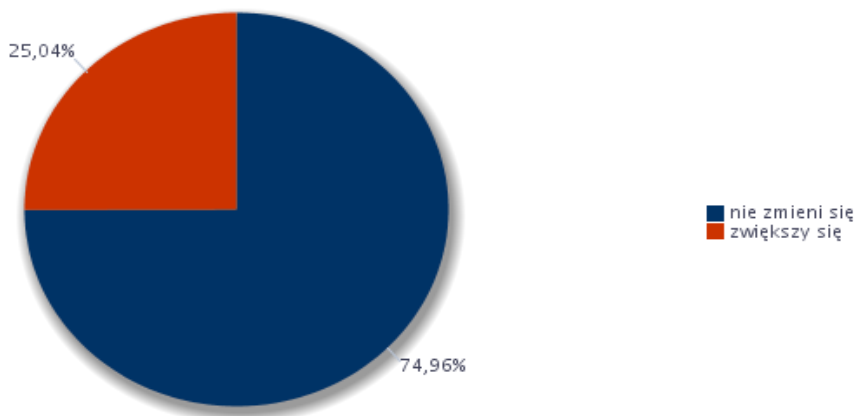
- nauczycieli przedmiotów zawodowych technicznych -2,17%;
- operatorów koparki -2,17%;
- opiekunów w domu pomocy społecznej -2,17%;
- pielęgniarek - 2,17%;
- pozostałych robotników przemysłowych i rzemieślników gdzie indziej niesklasyfikowanych -2,17%;
- pozostałych specjalistów do spraw sieci komputerowych -2,17%;
- ratowników medycznych -2,17%;
- stolarzy - 2,17%;
- szlifierzy-ostrzarzy - 2,17%;
- tapicerów - 2,17%;

Dla pozostałych zawodów tj. kucharz, pomoc kuchenna, biochemik, blacharz samochodowy, chemik, lakiernik samochodowy, mechanik samochodów osobowych, murarz, nauczyciel matematyki w szkole podstawowej, nauczyciel plastyki, nauczyciel przyrody w szkole podstawowej, pomocniczy robotnik budowlany, pozostali piekarze, cukiernicy i pokrewni, pozostali pracownicy obsługi biurowej, pozostali robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani, psycholog, spawacz, frezer, tokarz w metalu, kelner, asystent nauczyciela w szkole, diagnosta uprawniony do wykonywania badań technicznych pojazdów, florysta, nauczyciel języka obcego, recepcjonista, specjalista do spraw sprzedaży - wskaźnik struktury kształtuje się na poziomie od 1,91% do 0,29%.

VI .PROGNOZA LOKALNEGO RYNKU PRACY

Zwiększenie zatrudnienia w 2017 r. przewiduje 25,04% badanych przedsiębiorców. Nie planuje zmian 74,96% badanych. Pracodawcy nie planują redukcji zatrudnienia.

Wykres 9. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2017 roku

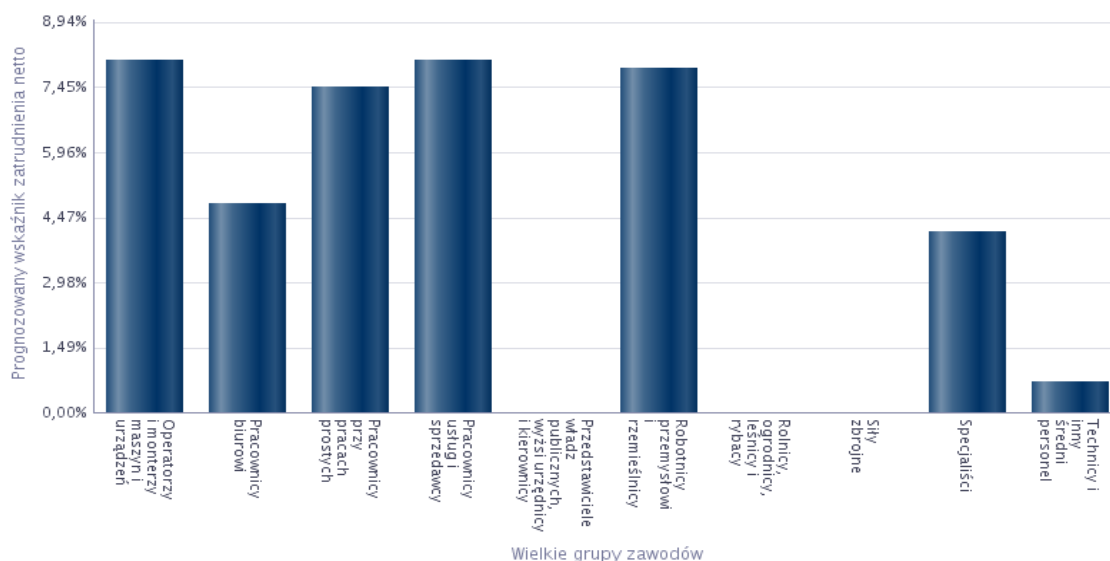
Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Tabela 29. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2017 roku

Wielkie grupy zawodów	Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	8,07%
Pracownicy biurowi	4,79%
Pracownicy przy pracach prostych	7,46%
Pracownicy usług i sprzedawcy	8,07%
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0,00%
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	7,87%
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,00%
Siły zbrojne	0,00%
Specjaliści	4,14%
Technicy i inny średni personel	0,71%

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Wykres 10. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2017 roku

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Zgodnie z informacjami powyżej największy prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2017 r. będzie występował w grupie *Operatorów i monterów maszyn i urządzeń oraz pracowników usług i sprzedawców* - 8,07%, czyli w tej grupie zawodów prognozowane jest polepszenie sytuacji.

Tabela 29 opracowana w oparciu o badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw przedstawia zawody w jakich firmy mają zamiar zatrudniać pracowników w 2016 roku.

Tabela 30. Zawody, w jakich firmy mają zamiar zatrudniać pracowników w nadchodzącym roku

Zawód	Wskaźnik struktury
Stolarz*	8,62%
Lekarz	5,77%
Nauczyciel przedmiotów zawodowych technicznych	5,77%
Operator koparki	5,77%
Opiekun w domu pomocy społecznej*	5,77%
Pielęgniarka	5,77%
Ratownik medyczny	5,77%
Monter rusztowań	4,31%
Operator maszyn do produkcji wyrobów drewnianych	4,31%
Pomoc kuchenna	4,31%
Pozostali robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	4,31%
Pozostali stolarze meblowi i pokrewni	4,31%
Robotnik gospodarczy	4,31%

Magazynier	3,62%
Technik prac biurowych*	3,27%
Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	2,59%
Kierowca samochodu ciężarowego	2,54%
Sprzedawca*	2,54%
Przedstawiciel handlowy	0,77%

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

VII. PODSUMOWANIE

Przedstawione opracowanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrzeszowskim prezentuje szczegółową sytuację na lokalnym rynku pracy w 2016 roku oraz zmiany, które na nim wystąpiły, zawiera również prognozę na rok 2017.

W ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Ostrzeszowie na koniec 2016 roku zarejestrowanych było ogółem 1362 osób bezrobotnych, tj. o 266 mniej niż w roku wcześniejszym. Stopa bezrobocia na koniec grudnia 2016 roku wyniosła 5,7% i w całym roku 2016 utrzymywała się na poziomie wyższym niż stopa bezrobocia w województwie wielkopolskim oraz niższa niż w Polsce. Na koniec grudnia 2016 roku stopa bezrobocia w kraju wynosiła 8,3%, a w województwie 5,0%.

Na przestrzeni całego 2016 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Ostrzeszowie wpłynęło ogółem 3252 ofert na wolne miejsca pracy.

Obserwujemy zatem wzrost ofert pracy oraz spadek bezrobocia.

W 2016 roku najwięcej ofert zostało założonych na stanowiska: drobiarz - ubojowy (335), pracownik ogólnobudowlany (232), rzeźnik - wędliniarz (228), doradca klienta/sprzedawca/kasjer (213), zbrojarz (177), monter palet/produkcja i obróbka drewna (176), pakowacz (165), pracownik na linii produkcyjnej (124), magazynier/pomocnik magazyniera (103), kierowca samochodu ciężarowego C+E (102).

Jeżeli chodzi o zawody deficytowe to dla grupy *"Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji"* jest najwyższy wskaźnik dostępności ofert pracy, który wynosi 0,89.

Najwyższy wskaźnik dostępności ofert pracy w zawodach nadwyżkowych posiada grupa zawodów - *"Specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości"* - 14,50.

W 2016 roku na terenie powiatu ostrzeszowskiego szkoły ponadgimnazjalne ukończyły 583 osoby. Najliczniejszą grupę stanowili absolwenci Technikum 228 osób w tym 11,40% stanowili absolwenci zarejestrowani jako bezrobotni.

W tym samym czasie w ewidencji PUP Ostrzeszów pozostawało 73 bezrobotnych absolwentów z wykształceniem ponadgimnazjalnym, wśród których największą grupę stanowiły osoby po ukończeniu technikum - 26 osób (11,40%) i zasadniczej szkole zawodowej - 26 osób (20,31%).

Analizując umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w powiecie ostrzeszowskim można zauważyć, że pracodawcy najczęściej wymagali w ofertach pracy w 2016 roku przede wszystkim: komunikacji ustnej/komunikatywności, obsługi komputera/wykorzystania Internetu, planowania i organizacji pracy własnej, wyszukiwania informacji, analizy i wyciągania

wniosków, czytania ze zrozumieniem i pisania tekstów w języku polskim, znajomości języków obcych, współpracy w zespole, sprawności psychofizycznej i psychomotorycznej.

Najwięcej bezrobotnych bez zawodu tj. 175 zanotowano wg poziomu wykształcenia po szkole gimnazjalnej i poniżej, zaś wg typu ukończonej szkoły najwięcej bezrobotnych tj. 43 zanotowano po ukończonym liceum ogólnokształcącym.

Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw obejmowało 78 podmiotów i było przeprowadzone metodą CATI - wspomaganego komputerowo wywiadu telefonicznego.

Najwięcej przebadanych przedsiębiorstw cechuje się zatrudnieniem na poziomie od 10-49 osób (62,20%).

Natomiast biorąc pod uwagę rodzaj działalności widać, że najwięcej przedsiębiorstw biorących udział w badaniu należy do sekcji M, N, O, P, Q, R, S, T, U (pozostałe usługi) - 43,49% oraz do sekcji B, C, D, E, F (przemysł i budownictwo) - 42,66%.

Zwiększenie zatrudnienia w 2017 r. przewiduje 25,04% badanych przedsiębiorców. Nie planuje zmian 74,96% badanych, żaden z badanych przedsiębiorców nie planuje redukcji zatrudnienia.

Podsumowując w roku 2016 na lokalnym rynku pracy powiatu ostrzeszowskiego nastąpiło zdecydowane zmniejszenie osób bezrobotnych zarejestrowanych na koniec 2016 roku w porównaniu do lat ubiegłych. Zauważa się też duży wzrost ofert pracy oraz sygnały, że coraz trudniej pracodawcy znaleźć dobrych pracowników.

VIII. INFORMACJA SYGNALNA

ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE

w Powiat ostrzeszowski

INFORMACJA SYGNALNA 2016 R.

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna		
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt		
		Agenci ubezpieczeniowi		
		Układacze towarów na półkach		
		Dziennikarze		
		Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym		
		Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani		
		Szlifierze narzędzi i polerowacze metali		
		Robotnicy wykonujący prace proste w leśnictwie		
		Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni		
		Mechanicy rowerów i pokrewni		
		Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni		
		Czyściciele pojazdów		
		Chemicy		
		Diagności laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji		
		Opiekunowie dziecięcy		
		Robotnicy wykonujący proste prace polowe		
		Agenci sprzedaży bezpośredniej		
		Analitycy systemów komputerowych i programiści gdzie indziej niesklasyfikowani		
		Dyrektorzy generalni i zarządzający		
		Farmaceuci specjaliści		
		Kreślarze		
		Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków		
		Pracownicy działów kadr		
		Psycholodzy i pokrewni		
		Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani		
		Specjaliści do spraw sieci komputerowych		
		Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna		
		Zaopatrzeniowcy		
		zawód deficytowy		Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej
				Monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych
				Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)
				Instruktorzy nauki jazdy
				Konstruktorzy i krojczowie odzieży
				Architekci
Operatorzy maszyn do szycia				
Przedstawiciele handlowi				
Doradcy finansowi i inwestycyjni				
Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych				
Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni				
Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych				

RÓWNOWAGA		Kierowcy samochodów ciężarowych
		Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych
		Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Tynkarze i pokrewni
		Gospodarze budynków
		Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży
		Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej
		Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym
		Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji
RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony	Tapicerzy i pokrewni
		Sprzedawcy w stacji paliw
		Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości
		Kosmetyczki i pokrewni
		Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni
		Kelnerzy
		Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych
		Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)
		Nauczyciele szkół podstawowych
		Elektrycy budowlani i pokrewni
		Kasjerzy i sprzedawcy biletów
		Księgowi
	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Ekonomiści
		Rolnicy upraw polowych
		Technicy analityki medycznej
		Kierownicy do spraw finansowych
Drukarze		
	Specjaliści do spraw społecznych	

IX. SPIS TABEL I WYKRESÓW

Tabela 1. Identyfikacja grupy zawodów deficytowych i nadwyżkowych	3
Tabela 2. Wskaźnik dostępności ofert pracy	5
Tabela 3. Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	7
Tabela 4. Wskaźnik płynności bezrobotnych	9
Tabela 5. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu) jest największa w 2016 roku.....	11
Tabela 6. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (napływ) jest największa w 2016 roku	12
Tabela 7. Grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest najwyższy w 2016 roku	13
Tabela 8. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najwyższy w 2016 roku	14
Tabela 9. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najmniejszy w 2016 roku	15
Tabela 10. Oferty pracy w 2016 roku	15
Tabela 11. Analiza bezrobotnych oraz ofert pracy według wielkich grup zawodów w 2016 roku	17
Tabela 12. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2016 roku	18
Tabela 13. Ranking elementarnych grup zawodów maksymalnie deficytowych w 2016 roku	20
Tabela 14. Grupy zawodów zrównoważonych w 2016 rok	21
Tabela 15. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2016 roku	21
Tabela 16. Ranking elementarnych grup zawodów maksymalnie nadwyżkowych w 2016 roku	22
Tabela 17. Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych w 2016 roku	23
Tabela 18. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2016 i 2015 roku.....	25
Tabela 19. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2016 roku	26
Tabela 20. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły w 2016 roku i 2015 roku	26
Tabela 21. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły w 2016 roku	27
Tabela 22. Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w 2016 roku	29
Tabela 23. Bezrobotni bez zawodu w 2016 roku	32
Tabela 24. Liczba przebadanych przedsiębiorstw w podziale na klasy wielkości przedsiębiorstw	33
Tabela 25. Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2016 roku	36
Tabela 26. Analiza zawodów w których, przedsiębiorstwa najczęściej zatrudniały pracowników w bieżącym roku oraz umiejętności i cechy kandydatów niezbędne do pracy w tych zawodach	37
Tabela 27. Zawody w jakich najtrudniej znaleźć kandydatów do pracy	47
Tabela 28. Analiza odsetkowa ofert pracy zgłaszanych do powiatowych urzędów pracy	59
Tabela 29. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2017 roku	62
Tabela 30. Zawody w jakich firmy mają zamiar zatrudnić pracowników w nadchodzącym roku	63

Wykres 1. Struktura badanych przedsiębiorstw pod względem liczby zatrudnionych pracowników	34
Wykres 2. Struktura badanych przedsiębiorstw według rodzaju działalności	34
Wykres 3. Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku	35
Wykres 4. Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku	35
Wykres 5. Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2015 roku.....	36
Wykres 6. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw deklarujących problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników w 2016 roku	47
Wykres 7. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw dotyczących sposobu poszukiwania nowych pracowników	59
Wykres 8. Analiza odsetkowa ofert pracy zgłaszanych do powiatowych urzędów pracy	60
Wykres 9. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2017 roku	62
Wykres 10. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2017 roku	